

**Vänsterpartiets förslag
till budget 2019**

**Ett Norrköping
för alla
- inte bara några få**

Vänsterpartiet Norrköping
www.vansterpartietnorrkoping.se

Ett Norrköping **för alla**

Vi behöver vara många som tillsammans höjer våra röster för att kunna bygga ett jämlikare Norrköping!

Vi vill bygga ett jämlikare Norrköping. De reformer vi föreslår kan göra stor skillnad för alla norrköpingsbor. För att bygga ett samhälle som är bra för alla och inte bara för de rika krävs att vi tar itu med ojämlikheterna i vår kommun. Det blir allt mer tydligt att de styrande partierna i Kwartetten (S, KD, L, C) inte vill göra det som krävs för att komma tillrätta med ojämlikheten och orättvisorna i vår kommun. Vi behöver därför vara många som höjer våra röster på olika sätt för att kunna bygga ett jämlikare Norrköping.

Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. Vår politik bestäms av vårt mål om ett samhälle byggt på demokrati, jämlikhet och solidaritet. Vi strävar efter ett samhälle befriat från klass-, köns- och etniskt förtryck. Ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där kvinnor och män bygger sin framtid i frihet och samverkan. Vänsterpartiets budget genomsyras av tre vägledande principer: en stark välfärd, förbättringar av äldres och ungas villkor och en stark tro på ett samhälle där alla har möjlighet att bidra.

Denna budget är förändringsinriktad. Den beskriver huvuddragen i vad som ska förändras i kommunen. Många verksamheter nämns inte i budgeten. Det innebär inte att de är mindre viktiga. De ska fortsätta bedrivas och utvecklas om inget annat anges. Budgeten ska underlätta dialogen med nämnderna och bolagsstyrelserna framförallt om hur målen kan uppnås på bästa sätt. I Vänsterpartiets förslag till budget ger vi vår syn på hur Norrköping kan utvecklas till en bättre kommun. Detta förslag är inte ett heltäckande politiskt program, det finns mycket mer att göra, men det är en god början.

Vi vill ha ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där kvinnor och män bygger sin framtid i frihet och samverkan.

Särskilt i ett osäkert ekonomiskt läge är det viktigt att fortsätta investera i att utveckla välfärden.

Ekonomiska förutsättningar

Särskilt denna gång är det viktigt att vara medveten om att budgetförutsättningarna är mycket osäkra. Detta beror framförallt på att regeringsbildandet drar ut på tiden och därmed är läget mycket oklart när det gäller statsbudgeten och statsbidragen till kommunerna. Detta är en viktig del av välfärdens finansiering i Norrköping. Vänsterpartiet har valt att räkna in vissa av statsbidragen i vår budget – sådant som de största partierna i bägge blocken på nationell nivå har aviserat kommer. Att inte räkna in de pengarna innebär att kommunens välfärdsverksamhet kommer att drabbas av stora nedskärningar som sedan inte visar sig vara nödvändiga. Det är inte ett ansvarsfullt sätt att hantera välfärden och våra medarbetare. När läget med regeringsbildning och statsbidrag klarnat avser vi också komma med en tilläggsbudget där ytterligare satsningar och ekonomisk plan för 2020- 2022 tillkommer.

Uppföljning och styrning

Varje nämnd och styrelse ansvarar för uppföljning och rapportering dels av kommunfullmäktiges mål, inriktningar och uppdrag, dels av den egna verksamhetens uppdrag såsom de beskrivs i reglemente och ägardirektiv. Rapporteringen sker till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige utifrån risk och väsentlighet. Det innebär att det i första hand är särskilt viktiga observationer i form av mätdata, resultat och särskilt gällande strategiskt viktiga händelser och utvecklingstrender som ska rapporteras. Rapporteringen ska inkludera analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar observationerna samt vad de betyder för den egna verksamheten och kommunen som helhet. Detta är särskilt viktigt för att komma åt smygande kostnadsökningar utan tydliga föregående beslut.

Norrköpings kommun har omfattande uppföljningsprocesser. Flertalet verksamheter har dessutom parallella utvärderingar och uppföljningar som utförs för eller av statliga myndigheter. Utvärderingar och uppföljningar ska göras med fokus på hur kommunen bäst ser till invånarnas behov. I syfte att minska bördan ska nämnder/styrelser föra en tydligare dialog med förvaltningarna/bolagen om vad som ska och inte ska följas upp. För att minimera dubbelarbete ska synergier sökas mellan olika uppföljningssystem.

Att besluta om stora nedskärningar i välfärden som sedan inte genomförs är inte ansvarsfullt.

Utgångspunkter för en **jämlik** kommunbudget

Vi vet att ett starkt samhälle är avgörande för att skapa sammanhållning och motverka splittring, motsättningar och rasism.

I Norrköping måste vi göra vårt bästa för att lösa de utmaningar vi står inför: ojämlikhet, arbetslöshet, ojämställdhet mellan kvinnor och män, klimatkris, bostadsbrist och bristande resurser inom välfärdssektorn. Vi vet att ett starkt samhälle är avgörande för att skapa sammanhållning och motverka splittring, motsättningar och rasism. Kommunen växer och vi behöver göra stora satsningar på välfärden. Befolkningen varierar och förändras mellan åren och vi måste vara beredda att hänga med och göra rätt politiska prioriteringar. Vänsterpartiet vill stärka välfärden i Norrköping. Vi vill se en utbyggd välfärd som konkret förbättrar livet för människor. Det handlar om att stärka resurserna och ge bättre förutsättningar för framförallt skola och äldreomsorg.

Kvartetten (S, KD, L, C) som idag styr Norrköping i minoritet vill genomföra stora generella nedskärningar i välfärden. Detta är panikartat och förhastat i ett läge där kommunens ekonomi i grunden är välordnad och stark. Vi anser att det inte är motiverat att skära ner på personalen i välfärden eller avstå från viktiga investeringar. Faktum är att nedskärningspolitiken kommer att bli mycket kostsam om det innebär att det byggs färre bostäder och personalens arbetsvillkor försämras så att det blir ännu svårare att rekrytera. Utan en väl fungerande välfärd så drabbas också ekonomin och tillväxten och därmed försämras också kommunens skatteunderlag. Därför är en av våra viktigaste budgetprioriteringar att stoppa nedskärningarna inom de viktigaste välfärdsområdena och istället satsa på bostadsbyggande, välfärdsarbetarna samt ungdomsidrotten.

Det behöver byggas fler billiga hyresrätter och allmännyttan behöver mer – inte mindre resurser.

Det behöver byggas fler billiga hyresrätter och allmännyttan behöver mer – inte mindre resurser. Alla invånare har rätt till en god bostad, oavsett storlek på plånbok. Bostadsbristen är stor i Norrköping. Befolkningen har ökat mer än antalet bostäder vilket har lett till fler personer i varje bostad. Ofta är det barnfamiljer som lever trångt i för små lägenheter. Det finns dessutom många unga vuxna som inte kan flytta hemifrån för att de inte har råd. Bostadsbolagen bygger ofta dyra bostadsrätter eller hyresrätter med höga hyror. Det är inte samhällsekonomiskt hållbart att ensidigt låta marknaden styra bostadsbyggandet. Det behöver istället byggas fler hyresrätter med rimliga hyror som vanligt folk har råd att bo i.

Norrköping kommun har svårt att rekrytera och behålla personal inom äldreomsorgen, en av våra största och allra viktigaste välfärdsverksamheter. Alldeles för många av våra anställda har hög sjukfrånvaro och ofta för låga löner. Viktigt är att ge en bättre arbetsmiljö för våra anställda. Genom att satsa på höjda löner för de som arbetar inom äldreomsorgen löser vi delar av problemen. Det är dessutom ett steg mot att avskaffa den lönediskriminering på grund av kön som idag drabbar hela den kvinnodominerade äldreomsorgen. Alla måste kunna leva på sin lön och det ska löna sig att ha många års yrkeserfarenhet i vård- och omsorgsyriken. Vi fortsätter också den viktiga satsningen på att undersköterskor ska få betald fortbildning till sjuksköterska. Under planperioden kommer vi att lägga förslag om arbetstidsförkortning, för att kunna rekrytera och behålla personal, men också av arbetsmiljöskäl.

Vi behöver bättre cykelvägar, fler bilpooler, spårväg till Vrinnevi och lägre biljettpriser.

Norrköping behöver växa samtidigt som klimatförändringen tvingar oss att ställa om våra samhällen. Transportsektorn står för en tredjedel av alla utsläpp och därför ser Vänsterpartiet stora behov av förändringar. Flyget är en av de största klimatbovarn. Det är både ekonomiskt och klimatmässigt fel att norrköpingsbornas skattepengar subventionerar flygplatsen. Istället behöver vi satsa på miljövänlig infrastruktur som ett sammanhållet cykelnät, bilpool för Hyresbostäders gäster och utbyggd spårväg till Vrinnevisjukhuset. Vi måste också se över och sänka priserna inom kollektivtrafiken för att se till att alla har råd att åka klimatsmart i framtiden.

Deltagandet i idrotts- och föreningslivet är ojämnt i Norrköping. Utrikes födda, personer med normbrytande funktionalitet och personer med arbetarklassbakgrund deltar i mindre utsträckning. Många deltar inte i föreningslivet eller besöker inte Norrköpings kommun anläggningar av ekonomiska skäl. Deltagandet i föreningslivet skiljer sig även mellan könen. Tjejer och kvinnor ägnar sig åt kultur och sport utan tävlingsmoment i större utsträckning, medan killar och män spontanmusicerar och tävlingsidrottar. Att män och killar deltar i högre grad gör att de får mer resurser. Lägst deltagande har tjejer och kvinnor med utländsk bakgrund.

En del av problemet är att Norrköpings kommun har brist på fullstora idrottshallar. Och flera av de som finns, särskilt i mer socialt och ekonomiskt utsatta områden är i stort behov av renovering. Det beror på att infrastrukturen för idrott inte har växt och underhållits i takt med den ökade befolkningen. Idrottshallar ska byggas som fullmåttshallar i större utsträckning. Det innebär att idrottsutövare ska få möjlighet att träna på samma yta som de tävlar på. Det kan förbättra resursutnyttjandet och tillgodose föreningslivets speciellt i områden med tyngre socioekonomisk status.

Vänsterpartiets budget för Norrköpings kommun genomsyras av välfärdssatsningar, enligt principerna om en jämlik kommun och omfördelning mellan män och kvinnor. Vi vill att Norrköping ska växa utan storstadsproblem, vilket innebär att Norrköpings tillväxt inte får ske på bekostnad av alla dem som behöver välfärden som mest. Norrköping ska på riktigt vara den välkommande kommunen – oavsett vem du är och var du kommer ifrån så är du välkommen att bygga framtiden med oss.

I Norrköping avgör ungas kön och klass hur mycket av idrotts- och föreningslivet man klan delta i. Så ska det inte vara!

Vänsterpartiets **budgetsatsningar** 2019

Norrköpings undersköterskor förtjänar och ska ha högre löner. Punkt.

Lönesatsning på undersköterskor - 1000 kronor i månaden

Vänsterpartiets vill höja lönerna för de som enligt arbetsvärdering är eftersatta, vilket i de allra flesta fall är lågavlönade kvinnodominerade yrkesgrupper. Norrköpings kommun ska som arbetsgivare arbeta för jämställd arbetsmiljö. Inom Vård och omsorgen finns det kvinnodominerade arbetsplatser med låga löner och alltför ofta dålig arbetsmiljö. Här finns också ofta de största rekryteringsbehoven i framtiden. För att förbättra arbetsmiljön, behålla kompetent personal och locka ny personal till bristyrken satsar vi på högre löner, handledning, vidareutbildning och personalin- flytande. Vänsterpartiet vill se ökade investeringar i välfärden. Resurserna ska gå till fler arbetskamrater, bättre arbetsmiljö och bättre löner – inte vinster och stora aktieutdelningar. Undersköterskor i Norrköping tjänar idag nästan sämst i landet, bara fyra kommuner har lägre löner. Lönesatsningen gäller alla med undersköterskeutbildning, även exempelvis stödassistenter.

Kostnaden för denna lönesatsning är beräknad till 28 miljoner kronor

Billigare hyresrätter och 1000 nya bostäder i Hageby, Navestad och Ljura

Norrköping behöver fler och billigare hyresrätter. Särskilt akut är behovet i stadens södra delar.

Vänsterpartiet vill bygga bort bostadsbristen. Framför allt vill vi bygga hyresrätter med rimliga hyror som folk har råd att betala. Det behövs också ett mer blandat bostadsbestånd i vår kommun där det i nybyggda områden inte enbart byggs till väldigt hög boendekostnad. För att se till att vi får fler och billigare bostäder ska kommunen kräva lägre hyror på en del av bostäderna när man säljer mark för nybyggen. Bostadssituationen i Norrköping har förändrats dramatiskt de senaste åren, bostadsbristen har slagit nya rekord och den slår hårdast mot de som saknar kontakter eller tjock plånbok. Bostadsbristen är värst i Hageby, Navestad och Ljura. Mellan 2001 och 2017 ökade befolkningen i Hageby med över 2 000 personer. Samtidigt byggdes mycket lite i området. Vänsterpartiet har därför som mål att bygga minst 1000 nya bostäder i dessa områden kommande mandatperiod med början 2019.

För att stärka Hyresbostäders ekonomi så att man kan bygga mer, framförallt i Hageby, Navestad och Ljura så minskar vi kraven på avkastning från bolaget. Uttag från hyresbostäder minskas: 2019: 17 miljoner (2020 17 mkr, 2021 17mkr)

För att stimulera byggandet av billigare bostäder ska nya metoder för markanvisning tas fram där ett krav är att bygga till väsentligt lägre hyra än den genomsnittliga nyproduktionen i kommunen på delar av marken. Investeringskostnad för utredning 2019: 1 miljon

Norrköping behöver investera mer i idrott och fritidsaktiviteter i eftersatta områden - särskilt i Hageby.

Investera i Hagebyhallen

Vänsterpartiet vill öka resurserna till föreningslivet där behoven är som allra störst. Inte minst bör resurserna riktas till verksamhet som ungdomar själva är med och skapar utifrån sina egna förutsättningar och önskemål. I Hageby har investeringarna i det lokala föreningslivet varit obetydliga och området har därför hamnat på efterkälken jämfört med andra bostadsområden vad gäller möjligheter, resurser och förutsättningar för ett bra förenings- och idrottsliv. Hagebyhallen färdigställdes 1965, d.v.s. för över 50 år sedan. Sedan dess har Hageby växt och förändrats avsevärt. Hagebyhallen som den ser ut idag kan inte på långa vägar räckas till för de behov som finns i området. En investering i Hagebyhallen för att utöka och tillgängliggöra lokalerna till en mer breddad idrotts- och föreningsverksamhet är avgörande för föreningslivet i området. Vi vill rusta upp och bygga ut Hagebyhallen med start 2019.

Investeringskostnad 2019: +2 miljoner (2020 20 miljoner, 2021 20 miljoner)

Cykelstaden Norrköping

Vänsterpartiet i Norrköping vill ge cyklisterna bättre förutsättningar så att andelen resor med cykel kan öka avsevärt i kommunen. Transporter med cykel tar bara en bråkdel av det utrymme som biltransporter tar, släpper inte ut några avgaser och är framförallt närmast klimatneutrala. För att Norrköping ska bli en ledande cykelstad krävs rejäla investeringar i att bygga ut och bygga ihop våra cykelleder. Vi vill även införa hyrcykel-system där hyrstationerna också finns i ytterområdena.

Investeringskostnad 2019: 5 miljoner (2020 5 miljoner, 2021 5 miljoner)

Satsningar, minskade besparingar och finansiering

Jämfört med den styrande minoritetens budget

Förstärkningar och minskade besparingar (Mkr 2019)

Vård och omsorg	-73,349
Socialnämnden	-10,425
Kultur och fritid	-5,154
Arbetsmarknad och vuxenutbildning	-10,454

Övriga satsningar i driftbudget (Mkr 2019)

Lönesatsning Undersköterskor	-28
Avkastning från HNAB till Rådhus AB utgår	-17
TOTALT	-144,382

Finansieras via (Mkr 2019)

Statsbidrag	+70
Verksamhetsbidrag till Norrköping Airport AB utgår	+23,8
Minskat överskott smål	+50,582
TOTALT	+144 382

Investeringar 2019 (Mkr 2019)

Hagebyhallen	2 (20, 20)
Cykelstaden	5 (5, 5)
Bostäder	1

Kostnader och finansiering av förslag, redovisat som avvikelser från kvartettens budget.

En budget **för alla** - inte bara några få

Sverige och Norrköping är rikare än någonsin tidigare. Ändå säger de flesta politiker att det inte finns pengar till välfärden, till att bygga bra billiga bostäder, knäcka arbetslösheten och betala folk vettiga löner. Vi håller inte med.

Problemet är att samhällets rikedomar har samlats hos ett litet antal superrika. Och att politikerna länge fattat beslut som har gynnat de rika. Både i Norrköping och i Sverige. Med vanlig hederlig omfördelningspolitik kan vi bygga samhället och välfärden starkt igen. Vi har gjort det förut, vi kan göra det igen.

Vi tycker att alla barns drömmar ska kunna förverkligas. Oavsett vad föräldrarna tjänar eller om man föds i Hageby, Lindö eller någon annanstans. För att alla ska ha samma möjligheter i livet behövs en konsekvent politik för jämlikhet. Också i Norrköping.

I denna budget för 2019 satsar vi särskilt på fler och billigare hyresrätter, Hagebyhallen och att höja lönerna för alla kommunens undersköterskor. Samtidigt som vi stoppar de hotande nedskärningarna. Man kan lita på Vänsterpartiet - vi kommer alltid att stå upp för frihet, rättvisa och jämlikhet.

